

– Hány pályázat közül került ki győztesen az Öné?

– Tizenöt pályázatot.

– Bizonyára előnyt jelentett az Ön tartalmas szegedi múltja.

– Ebben én is biztos vagyok, hiszen a zenekar is ismert már nemcsak karnagyként, hanem a területen működő vezetőként is. A színházi munkamegosztásban több olyan feladat felelőse voltam, amely a zenekarral munkakapcsolatba hozott. Ilyen volt például az operaturnék ügye.

– Kik bírálták el a pályázatokat? Csak szegediek ültek a bizottságban, vagy több helyről érkeztek a szakemberek?

– Szakmai bíráló testületet kért fel az önkormányzat kulturális bizottsága, amelyben a zenekar közalkalmazotti tanácsának, a szakszervezet képviselői, az ország különböző pontjairól érkezett jelentős muzikusok, szakmai szervezetek képviselői foglaltak helyet.

– Nekik természetesen már nem volt lehetőségük magának a kiírt pályázatnak az esetleges hibáit korrigálni. ők nem tették szóvá, hogy ez esetleg nem elég korszerű?

– A kiírt pályázat adott volt. Mint említettem, a fenntartók nem látták okát a

funkciók szétválasztásának, a meglévő gyakorlat módosításának. Nem is vizsgálták meg alaposan ezt a kérdést, egyszerűen nem is gondoltak arra, hogy ez a hagyomány akár rossz is lehet. Határozottan úgy gondolom, hogy a működésem eldönti majd, baj volt-e elszalasztani a változtatás lehetőségét, vagy nem.

Végül ismét néhány mondat a pályázatból, amely a zenekar jövőjére vonatkozó művészi koncepcióra vonatkozik és írója alapos „terepismeretére”, a realitások iránti fogékonyságára utal.

„A szimfonikus irodalom legjelentősebb alkotásainak többé-kevésbé folyamatosan jelen kell lenni a szegedi hangversenyéletben. A szegedi polgár számára ezeknek az értékeknek élő hangversenyen hozzáférhetőnek kell lenni. Ahol döntően csak egy zenekar biztosítja a koncertkínálatot, ott annak vállalnia kell, hogy állandóan műsoron tartja a repertoár gerincét.

A repertoárnak ugyanakkor a lehető legszélesebbnek kell lennie stílusok és műfajok tekintetében. Mára a barokk iro-

dalom, de részben még a bécsi klasszicizmus alkotásai is főleg kamarazenekarok és úgynevezett historikus együttesek „terepévé” vált. Nálunk azonban, ahol alig-alig működnek ilyen együttesek, nem illúzió azt a célt kitűzni, hogy a legjobb minőségű, hivatásos muzikusokból álló zenekar sokoldalú legyen a stílusok alapos ismeretében tekintetében is. A régi hangszereken megvalósítható játékmód ismerete és a források tanulmányozása olyan konzekvenciákra vezet, amelyek kellő odafigyeléssel és tudatossággal kiválóan megvalósíthatók a modern hangszereken játszó zenekar számára is.

A modern zene ugyanúgy fontos terület, amely nincs kellő mértékben jelen. Nagy körültekintéssel valószínűleg rendszeresen kiválaszthatók olyan darabok, amelyek nem vadítják el a hallgatóságot, hanem újszerűségükkel érdeklődést kelthetnek. Nagyon sok kortárs darab reflektál valamilyen értelemben régi stílusokra, vagy fogalmaz újra mai módon régi szerzők által kidolgozott tartalmakat. Talán ezen az úton járva kellene a repertoár szerves részévé tenni a kortárs zenét.”

Tóth Anna

DIOXINBOTRÁNY IDEJÉN ZENÉRŐL?

PEARLE*-konferencia Brüsszelben

Június első napjaiban megdöbbentő dolog történt: a brüsszeli szállodákban nem adtak a reggelihez tojást. Az üzletekben a máskor tojástól, baromfi hústól roskadozó pultok üresek voltak, viszont a helyi és az európai sajtó tele volt a dioxinbotrányal. Rögtön a koszovói tudósítások után kaptak helyet a kormányválság rémét is előrevetítő hírek a rákkeltő hatású anyagról, mely az egyesült Európa majd minden országában csendben búvik meg az élelmiszerekben, ám éppen most Belgium a vérszt akaratlanul is osztogató ország a kontinens közösségében.

Mit tehet ilyenkor jó kéttucatnyi jámbor szakmabeli, aki az előadóművészet európai útját jött össze simítani-egyenésíteni?

Semmi mást, mint teszi a dolgát. Néhány, a vendéglátókon rántott csirkecombot és tojássalátát számon kérő csipkelődő megjegyzés után pénteken délben nekifog annak a kásahegynek, mely az elmúlt fél év alatt gyűlt össze az előadóművészet terén az öreg kontinensen, és melyen vasárnap délig keresztül kell rágnia magát, mert aztán a kontinens gépezete

elkezd darálni a hétvégén megtárgyalta-
kat és máris lehet nekikezdeni a fél év
múlva esedékes következő konferenciá-
nak.

Tennivaló bőven van.

Az *Előadóművészeti Munkáltatók Szövetségeinek Európai Ligája* jelenleg 32 tagot számlál. A szervezet súlyát és jelentőségét elismerve és felismerve a közelmúltban jelentősen gyarapodott a taglétszám: ír, izlandi, spanyol, észt szervezetek csatlakoztak a PEARLE-hez szélesítve ezzel látókörét és gyarapítva feladatait.

Ezúttal Brüsszelben, a *Flamand Színházigazgatók Szövetsége* látta vendégül a két éve meghívásunkra már Magyarországon is ülésező szervezetet.

A konferencia megnyitásától bezárásáig 26 napirendi pontot kellett megtárgyalnunk.

A témakörök némelyike közvetlen segítséget nyújthat szövetségünk munkájában, van viszont olyan is melyre csak áhítozva nézhetünk.

Ilyen rögtön a *Kultúra 2000 Program*, melyet az *Európa Parlament és Európa Tanács* közösen hozott létre a kulturális együttműködés támogatására 167 millió

ECU-s költségvetéssel. Az EU-országok számára.

Megtárgyaltuk azt a jelentést, melyet az *Európa Parlament* módosítások nélkül fogadott el a PEARLE-től és amely a művészek helyzetét és szerepét elemzi az EU-n belül.

Az UNICE – az *Európai Ipari és Munkáltatói Szövetségek Konföderációja* – egyik vezetője a szociális dialógusra vonatkozó EU-előterjesztésüket ismertette. Eszerint egy egységes európai keretmegállapodás szerint lenne kívánatos a munkáltatók és munkavállalók közti párbeszédet mederbe terelni úgy, hogy az egyes tagországokban kialakult jó és eredményes gyakorlat ne szenvedjen szükségszerűen csorbát.

Szó esett a *határozott idejű munkaszerződésekről*, mellyel kapcsolatban az előbb említett UNICE már keretmegállapodást kötött az ETUC-cal, az *Európai Szakszervezeti Szövetséggel*. A tervek szerint az Európa Tanács hamarosan elfogadja a megállapodásban foglaltakat, így a 15 tagországban egységesen kerül szabályozásra az előadóművészet terén különösen jelentős szerződési forma.

Mint a *Magyar Zenei Tanács* elnöksé-

gének tagja örömmel vettem tudomásul, hogy a PEARLE az *Európai Zenei Tanács*sal hivatalosan is felvette a partneri kapcsolatot.

A britek voltak az elsők, akik a szimfonikus zenekarokban előforduló *zajártalommal* behatóan, tudományos alapossággal foglalkoztak, nemzetközi konferenciát tartottak többek között ez ügyben, így most is a *Brit Zenekari Szövetség* -ABO- igazgatója, *Libby MacNamara* számolt be a legújabb kutatásokról és eredményekről. Úgy tűnik jó úton haladunk ahhoz, hogy egységes európai szabályozás alá kerüljön a sok muzsikussal életét megkeserítő, egészségét rontó munkahelyi zajártalom.

Nem kis probléma az EU-országokban (sem) az *értékes hangszerek kiviteli engedélye*.

Ugyanis vagy szabad az átjárás az egyes tagországok között – és akkor könnyen nyoma vesztethet egy-egy Stradivarinak –, vagy szigorú engedélyekhez kötik a kivitel – akkor meg mivégre az egyesült Európa?

A Liga részt vett a WIPO, a *Szellemi Javak Világszervezete* ülésén, ahol a szerzői-*előadói és szomszédos jogok* kérdéséről volt szó. Ez a terület az előadóművészet egyik legsokrétűbb, igen sok pénzt megmozgató, és igen alaposan leszabályozott eleme. Mi magyarok gyakorlatilag teljes mértékben euro-konformok vagyunk, jogi szabályozottságunk harmonizál az EU-szabályozókkal, az összes vonatkozó nemzetközi egyezményt aláírtuk. Ennek ellenére folyamatosan figyelemmel kell kísérnünk a változásokat, mert meglepetés mindig érhet bennünket.

A PEARLE szembe kellett hogy nézzen azzal a ténnyel, hogy a szervezet kitálalója, atyja, motorja és elnöke is nyugdíjas lesz egyszer. *Rudolf Wolfensberger*, aki a Holland Zenekari Szövetség igazgatója néhány hónap múlva nyugdíjba vonul amszterdami munkahelyén, így az alapszabály értelmében új vezetőt kell választani. Nem lesz könnyű.

A konferencia bár örömeinek adott hangot a taglétszám növekedése miatt, ám a volt szocialista országok távolmaradása mélyen elgondolkoztatta a résztvevőket. Tényleg rejtély, hogy miért csak mi, magyarok – és most már távoli balti rokonaink, az észtek – vesszük ki a részünket a PEARLE munkájából, amikor ez elemi érdeke lenne a volt keleti tömb minden országának?

A konferencia feszes munkáját szombat este a Palais des Beaux Arts-ban megtartott koncert enyhítette. A Királyi Filharmonikusok – akik e sorok írásakor épp Kocsis Zoltánnal játszanak ugyanott – két flamand szerző művei közé illesztették

Mozart koncertáriáit a páratlan tünemény, Barbara Hendrix előadásában. Irigyen néztem a jó brüsszelielieket, akiknek ha nem is hétköznapi, de megszokott dolog egy-egy világsztár meghívása a kétezer személyes és kitűnő akusztikájú koncertterembe.

Tanulságos volt végigböngészni a koncertterem következő hangversenyévodra szóló műsorfüzetét. A rengeteg nagy név mellett ott olvasható a Magyar Rádiózenekar és Énekkar, a Magyar Nemzeti Filharmonikusok, Vásáry Tamás, Kocsis Zoltán, a Muzsikás együttes neve és a füzet végi indexből az is kiderül, hogy milyen sok Bartók, Kodály, Ligeti, Kurtág és Eötvös-művet játszanak – és messze nem csupán magyar előadók! – Európa egyik legrangosabb koncerttermében.

Európa tehát szívesen lát bennünket, minthogy szerves része vagyunk. PEARLE-tagságunk ezt erősíti.

Köszönet illeti a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumát, hiszen anyagi támogatása nélkül nem vehettünk volna részt a szervezet brüsszeli konferenciáján. Sok tekintetben elérjük, vagy akár meg is haladjuk az európai átlagot, de pénzügyi háttérünk messze elmarad a társszervezeteiktől. (Ilyen alkalmakkor gyakran jut eszembe Janikovszky Éva története: egy Rómában megtartott nemzetközi konfe-

rencia tizenkét résztvevője együtt szalad le egy közeli kis bisztróba egy gyors ebédre. A nyugati kollégák rutinosan majszolják a rákos és lazacos szendvicseket, csak a magyar és indiai küldött tekintete találkozhat, amikor a legolcsóbb brióst rendelik maguknak. A gyors ebéd végén a rangidős tudós úgy rendelkezik, hogy nem bíbelődnek a külön fizetéssel, hanem majd ő fizet és aztán elosztják a cechet tizenkét felé. Nos, így szponzorálta a két szegény ország a tíz gazdag rákos szendvicset.)

A szerény közalkalmazotti napidíj csak arra elég, hogy a koncert szünetében – demonstrálандó a magyar virtust – a konferencia körülöttem álló résztvevőit meghívjam egy italra. Ilyenkor azért elég távolinak érzem Európát – már ami a financiaiális ügyeket illeti.

Viszont hazafelé a Malév-gépen nyugodtan vacsoráztam a jó hazai, dioxinmentes csirkemellet, amit a légiutaskísérő kedves mosollyal tett le eléem.

Na, most meg nem is olyan nagy baj, ha kicsit távol vagyunk Európától. Bonyolult kérdés ez.

Minden esetre úgy gondolom, kibíránánk akár két hetet is csirkehús és tojás nélkül, ha csak ezen múlna a csatlakozásunk.

– Kovács Géza –

A Pesti Kerületi Bíróság Fischer Iván személyiségi jog megsértése miatt indított perében meghozta a következő ítéletet: „A bíróság megállapítja, hogy az alperes a Zenekar című folyóirat IV. évfolyam 3. Számában „A béke oázisa...” címmel, „Elültek a viharok (?) a Fesztiválzenekar háza táján” alcímmel megjelentetett cikkel a felperes jó hírnevét megsértette. A bíróság kötelezi az alperest, hogy ítélet jogerőre emelkedését követően közvetlenül megjelenő lapszámban az ítélet rendelkező részét közölje és kérjen elnézést a felperestől a felperes munkáját negatív színben feltüntető cikk megjelentetéséért. Az alperest a további jogsértéstől eltiltja. A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes jogi képviselőjének kezéhez 30.000.- (harmincezer) Ft perköltséget. A le nem rótt 60.000.-(hatvanezer) Ft kereseti illetékből a felperes 51.000.-

(ötvenegyezer) Ft-ot, míg az alperes 9.000.- (kilencezer) Ft-ot köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni. Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye a Fővárosi Bírósághoz, amelyet ennél a bíróságnál kell 3 példányban benyújtani. A fellebbezési határidő lejárt előtt a felek közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását. Ha a fellebbezés csak a perkölttség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, vagy csak a teljesítési határidővel, illetve ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.”

A bíróság rendelkezésének megfelelően az újság főszerkesztője elnézést kér Fischer Ivántól, a munkáját negatív színben feltüntető cikk megjelentetéséért.

A lapnak kötelessége arra törekedni, hogy a megkérdezettek nyilatkozatait, vagy az újság olvasóinak szánt közleményeket a valóságnak megfelelően közölje, ez azonban egyetlen sajtóorgánium esetében sem jelenti azt, hogy a szerkesztőség feltétlenül azonosulna a leírtakkal. A szerkesztőségnek továbbá nem gyakorlata, hogy a lapban megjelentekkel ellentétes véleményeket figyelmen kívül hagyja, vagy hogy az ilyen vélemények közlésétől elzárkózzék. A szerkesztőség álláspontja szerint a szakmai vélemények ütköztetésének nem a bíróság a legmegfelelőbb fóruma. Éppen ezért Fischer Iván részére ezúton ismételt felkínáljuk a lehetőségét véleményének e lap hasábjain történő megjelentetésére, illetve más véleményekét történő ütköztetésére.